

VÝTLAČOK PRE ŽIAKA

Republika Srbsko
MINISTERSTVO OSVETY
ÚSTAV PRE HODNOTENIE KVALITY
VZDELÁVANIA A VÝCHOVY

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA NA KONCI ZÁKLADNÉHO VZDELÁVANIA A VÝCHOVY

TEST
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

IDENTIFIKAČNÝ FORMULÁR

MENO, MENO JEDNÉHO RODIČA/INÉHO ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCU, PRIEZVISKO ŽIAKA

IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO ŽIAKA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ZÁKLADNÁ ŠKOLA _____

MESTO _____

OBEC _____

PODPIS DOZORNÉHO UČITEĽA

Výsledky možno pozrieť na portáli **Moja srednja škola: <https://mojasrednjaskola.gov.rs>** vnesením jednotného identifikačného čísla žiaka (desaťciferné heslo žiaka). Na stiahnutie naskenovaného testu v pdf formáte, v časti kde sú sprístupnené výsledky záverečnej skúšky, nevyhnutné je vniest jednotné heslo testu.

Jednotné heslo testu:

Ak rodič/iný zákonný zástupca má účet na portáli **Moj esDnevnik** alebo má účet na **Portalu za elektronisku identifikaciju eID.gov.rs**, prostredníctvom ktorého má prístup na portál **Moj esDnevnik**, vtedy, okrem nahliadnutia do výsledkov záverečnej skúšky, na portáli **Moja srednja škola** môže portál využiť aj na ďalšie elektronické služby: podávanie stážností na výsledky záverečnej skúšky, podávanie elektronickej listiny žiadostí a podávanie elektronickej prihlášky na zápis do strednej školy.

POKYNY PRE PRÁCU

- Test obsahuje **20** úloh, ktoré treba vyriešiť za **120** minút.
- Píš čitateľne a dbaj, aby tvoje odpovede boli zrozumiteľné, ale aj gramaticky a pravopisne správne.
- Pri riešení úloh, v ktorých sa od teba žiada, aby si niečo dopísal, vždy používaj úplné názvy; skratky sa nedovoľujú (napríklad treba napísat' podstatné meno, a nie p. m. alebo pod. m., napísat' lokál, a nie lok. a podobne).
- Vyplň test **modrým perom** (počas práce môžeš používať grafitovú ceruzku a gumičku).
- Odpoved', ktorá je napísaná iba grafitovou ceruzkou, čiernym perom alebo gumovateľným perom, sa neuzná.
- V úlohách s ponúknutými odpoveďami nebudú uznané prečiarknuté odpovede.
- V úlohách s ponúknutými odpoveďami, v ktorých je len jedna odpoveď správna, získavaš 0 bodov, ak okrem správnej odpovedi označíš aj niektorú nesprávnu odpoved'.
- Nič nepíš na QR kódy (QR), ktoré sú na každej strane testu.
- Všimni si, že sa úlohy líšia podľa spôsobu, na ktorý máš dať odpoved'.

V niektorých úlohách si zvolíš správnu odpoveď tak, že vyfarbíš vhodný krúžok. V úlohách, ktoré majú viac správnych odpovedí, treba vyfarbiť viac krúžkov. Dbaj na to, aby bol krúžok vyfarbený, lebo len vtedy ti bude odpoveď uznaná.

PRÍKLAD VYFARBENÝCH KRÚŽKOV

V úlohe s jednou správnou odpoveďou

Ktoré je hlavné mesto Republiky Srbsko?
Vyfarbi krúžok pred správnou odpoveďou.

- Nový Sad
- Belehrad
- Niš
- Kruševac

V úlohe s viac správnych odpovedí

Vyfarbi krúžok pred výrazmi, ktorých súčet je 5.

- $2 + 3$
- $1 + 2$
- $4 + 1$
- $2 + 4$
- $3 + 5$

- Ak s prácou skončíš skôr, odovzdaj test a potichu vyjdi von.

Prajeme ti veľa úspechov na skúške!

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA NA KONCI ZÁKLADNÉHO VZDELÁVANIA A VÝCHOVY

TEST
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

1. Pozorne si prečítaj ukážky.

1. Dietľa poskočilo, zahnalo sa po modráskovi, čo sa s trepotavou modrou túžbou naháňal za motýlicou.
  - Narodí sa braček. A ja viem, ktorý to bude!
  - Ktorý?
  - Dušan Vodnár!

Jaroslava Blažková: *Zázrak života*

2. Bola malá, bucl'atá, krátkozraká. Na nose jej stále viseli veľké okuliare, na zuboch sa blyšťal zubný strojček. Začala sa uťahovať do samoty. Bola vystrašená, neistá, mlíkvejšia ako obyčajne.

Mária Kotvášová-Jonášová: *Samí dobrí žiaci*

Vyfarbi krúžok pred správnou odpoveďou.

- Prvá ukážka je z opisného slohového postupu.
- V druhej ukážke je zastúpené rozprávanie.
- Druhá ukážka je z opisného slohového postupu.
- V obidvoch ukážkach je zastúpený opisný slohový postup.

2. Pozorne si prečítaj ukážku z textu *Motorkár na cestách* zverejnenom v deviatej zbierke Testov zo slovenského jazyka a literatúry.

Šimona už nebaivila denná rutina, lákalo ho spoznať svet. Opustil preto svoju prácu a sadol na motorku. Z Bratislavy vyrazil v skorých ranných hodinách a vydal sa na cestu do Ázie. „Jednu dopravnú nehodu som zažil už v Číne, keď mi počas tankovania spadla na nohu vlastná motorka,“ smeje sa a ukazuje lýtko. Vo svojej ceste chcel pokračovať, ale nakoniec poslúchol priateľku Karolínu, ktorá s ním precestovala päť krajín a 8 000 kilometrov. Presvedčila ho, že je potrebné dopriať si oddych, preto odcestovali na dychberúce pláže Srí Lanky.

Odtiaľ pokračovalo jeho dobrodružstvo spoznávaním Austrálie. „Fascinujú ma nebezpečné živočíchy, preto som v tamojšom buši strávil ich pozorovaním štyri mesiace.“ Potom sa vrátil do Číny, kde strávil čas štúdiom miestnej kultúry stolovania ľudí na vidiek. „Slovák by bol asi veľmi prekvapený, kedy si tu otvoril reštauráciu. Číňania majú totiž pre nás zvláštne zvyky. Okrem hlasného mľaskania zvyknú hádzať použitý riad na zem,“ opisuje svoje zážitky. Neplánovanú prekážku v ďalšej ceste mu pripravila horúčka dengue, z ktorej sa v Indonézii liečil niekoľko týždňov. „Len som ležal, vôbec nič si z toho obdobia nepamätam. Za tých 36 mesiacov a 66 500 kilometrov, čo som strávil na cestách, mám však množstvo úžasných zážitkov, takže to stalo za to,“ hovorí.

Vyfarbi krúžky pred správnymi odpoveďami.

Aký zážitok si priniesol Šimon z Číny?

- Zážitky s nebezpečnými živočíchmi.
- Skúsenosti z pobytu v buši.
- Spoznal stolovanie ľudí na vidiek.
- Nudilo ho opakovanie každodenných povinností.
- Priučil sa zvykom tradičnej gastronómie.

3. Vyfarbi krúžok pod tým slovom, ktoré nie je na svojom mieste v rade, v ktorom majú byť všetky slová zoradené podľa abecedy.

magnólia, mach, málokto, Marta, Milan, maska, mašľa, mátoha

-
-
-
-
-
-
-

4. Ak je veta napísaná gramaticky správne, vyfarbi krúžok pod tvrdením *Áno*, ak je nesprávne, vyfarbi krúžok pod výrokom *Nie*.

	<i>Áno</i>	<i>Nie</i>
Prídem o pól hodinu.	☐	☐
Za päť minút začína predstavenie.	☐	☐
Momentálne niesom doma.	☐	☐
Prijmi moje blahoželanie!	☐	☐

5. Vyfarbi krúžok pred radom, v ktorom sú názvy inštitúcií uvedené správne.

- List z Ministerstva osvety Republiky Srbsko sme preposlali Základnej škole mladých pokolení v Kovačici.
- List z ministerstva osvety Republiky Srbsko sme preposlali Základnej škole mladých pokolení v Kovačici.
- List z Ministerstva osvety Republiky Srbsko sme preposlali základnej škole mladých pokolení v Kovačici.
- List z Ministerstva osvety Republiky Srbsko sme preposlali Základnej škole Mladých pokolení v Kovačici.

6. Vyfarbi krúžok pred riadkom, v ktorom sa všetky slová končia na obojakú spoluhlásku.

- kilogram, užívateľ, chlieb
- klíb, podnájom, hlasitosť
- koniec, obuv, pohyb
- mráz, sľub, mínus

7. Pozorne si prečítaj vetu a všimni si podčiarknuté slovo.

Potichučky sme sa vkradli do sestrinej izby.

Vyfarbi krúžky pred správnymi odpoveďami.

- Podčiarknuté slovo je ženského rodu a skloňuje sa podľa vzoru žena.
- Podčiarknuté slovo je ženského rodu a skloňuje sa podľa vzoru ulica.
- Podčiarknuté slovo je mužského rodu a skloňuje sa podľa vzoru dub.
- Podčiarknuté slovo je v genitíve jednotného čísla.
- Podčiarknuté slovo je v nominatíve množného čísla.

8. Doplň vetu tak, aby bola správna.

Základom všetkých slovanských jazykov bola _____.

9. Pozorne si prečítaj vetu a všimni si vyznačené zámeno.

Aj iné deti rada pozývala, nejedno z **nich** knej ochotne pribehlo.

Vyfarbi krúžok pred správnou odpoveďou.

Základný tvar (N j. č.) vyznačeného zámena vo vete je

- ony.   oni.   tie.   ono.   ona.

10. Pozorne si prečítaj uvedené súvetia. V dvoch sú vyznačené podraďovacie spojky. Vyfarbi krúžok pred každou tou vetou.

- Mal všetko, **len** zdravie mu chýbalo.
 Vlado mlčí, **lebo** vie viac?
 Koncert sa začína v piatok **a** trvá do nedele.
 Budeme ho čakať **alebo** príde za nami sám.
 Chodila v tmavých okuliарoch, **aby** ju nikto nespoznal.

11. Pozorne si prečítaj uvedené vety. Vyfarbi krúžok pred každou vetou, v ktorej je aspoň jedno knižné (alebo expresívne) slovo.

- Nebolo mi veselo, ale nebolo mi ani do pláchu.
 Ked' vošiel do triedy, komunikácia okamžite viazla.
 Čerstvý vzduch mi urobil dobre, odrazu som začala opäť rozmýšľať.
 Silva artikulovala, až jej išlo ústa rozdrapit', ale ja som nechápala.
 Neistota civila zo zatvorených oblokov mlčanlivých domov.

12. Pozorne si prečítaj vetu a všimni si vyznačené spojenie slov.

Milan jej však okrem úsmevu vyvolal na tvári aj **potôčik slz**.

Vyznačené slovné spojenie je

- prirovnanie.
- personifikácia.
- metonymia.
- metafora.

13. Pozorne si prečítaj zložené súvetie a všimni si vzťahy medzi vetami.

Ja zasa som sa jeho držal, pchal ruku do nového kabáta a vravel, že je teplý.

Napíš na čiaru o ktorý druh vedľajšej vety ide v zloženom súvetí.

Štvrtá veta v súvetí je vedľajšia veta _____.

14. Ku každému slovu v ľavom stĺpci prirad po dve synonymá v pravom stĺpci tak, že vyfarbiš krúžky pod slovami.

obrovský	obrazný ☐	gigantský ☐	enormný ☐
priaznivý	žičlivý ☐	negatívny ☐	vhodný ☐
veľký	enormný ☐	slabý ☐	gigantický ☐
rýchly	dynamický ☐	temperamentný ☐	vynaliezavý ☐

15. Pozorne si prečítaj uvedený úryvok z textu Jozefa Gregora Tajovského *Ženský zákon*.

Výstup 3.

Števko (s hurtom pribehne a s krikom k Mare): Tetka, tetka!

Mara (zľakne sa): Chlapče, ako som sa zľakla! (Nelúpe.)

Števko: Nože, či uhádnete, čo vám nesiem? (Vytŕča kartu.)

Mara: Istotne nič dobrého.

Števko (kuká na kartu): Ej, ba hádam! Aha, či nevidíte. Karta.

Mara: Bože, či ja dobre nevravím, že sa tomu niečo stalo. To za moje ubližovanie – máš. Skadež je?

Števko: Skade? Z pošty!

Mara: To viem, ale kto píše?

Števko: Prečítam vám ju ak chcete.

Mara: Už len čítaj, ked' sama neviem. Ale tvoja gazdiná...

Števko: Sami ma poslali.

Mara: Nuž ako?

Števko: Poštárka mi na dedine, aby vzal, a gazdiná zas, aby som zaniesol, komu patrí. A pre tú chvíľku, čo vám to ešte i prečítam, len nebudú krik robiť. A čo aj... (Hodí plecom.) No veru!

Mara: Tak už len čítaj.

Vyfarbi krúžok pred správnou odpoveďou. Ku ktorému literárному druhu patrí uvedená ukážka?

- Ukážka patrí do epiky.
- Ukážka patrí do drámy.
- Ukážka patrí do prózy.
- Ukážka je lyricko-epické literárne dielo.

16. Pozorne si prečítaj úryvok z knihy Lucy Maud Montgomeryovej *Vianoce s Annou* a všimni si postavy v úryvku.

Nakoniec Katarína predsa len prisľúbila recitovať, ale vähala, či ísť na zábavu. „Samozrejme, pôjdem. Ale nikto ma nepožiada o tanec, a ja sa budem cítiť ukrivená a zahanbená. Vždy som nešťastná na večierkoch... na tých pári, na ktoré som kedy išla. Zdá sa, že nikto nepredpokladá, že by som vedela tancovať... a vy, Anna, viete, že tancujem celkom dobre. Naučila som sa to u uja Henryho, pretože istá pomocnica, ktorá bola u nich, sa chcela tiež naučiť, a tak sme, ona a ja, tancúvali v noci v kuchyni podľa hudby, ktorú počúvali v prijímacej izbe. Myslím, že by sa mi to celkom páčilo... s tým správnym partnerom.“

Doplň vetu.

Hlavnou postavou v tomto úryvku je _____.

17. Pozorne si prečítaj úryvok Márie Kotvášovej-Jonášovej *Bratovi sa niečo stalo*.

Nakrátko nato vošiel do mojej izby a prekvapil ma otázkou:

„Kde má mama vrece na smeti?“

„V komore na hornej polici,“ vravím mu jedným dúškom a neviem, čo sa robí. Brat si upratuje izbu! to sa zriedkavo stáva, aj to len po maminom kriku. Zrejme sa s ním niečo stalo! Ešte som sa nespamätala z ohromenia, už mi bol v izbe a zarazil ma ďalšou otázkou, kde má vraj mama handru na prach. Vravím mu, kde je a rozmýšľam, koho zavolám, aby som zistila, čo mu je, lebo očividne sa mu stalo niečo hrozné. Aj vtedy, keď tak zúril na mamu, to som neskôr zistila, v škole ho obvinili, že rozbil sklo na okne a on vôbec neboli vinný. Vystresovaný udalosťou zo školy vyvŕšil sa na mame. Aj teraz sa mu očividne niečo stalo.

Vyfarbi krúžok pred tvrdením, ktoré vyplýva z úryvku.

Dej v úryvku sa odohráva

- v škole.
- v rodinnom dome.
- na školskom dvore.
- v parku v meste.

18. Zarad' autora medzi básnikov, prozaikov alebo dramatikov tak, že vyfarbíš správny krúžok za jeho menom.

	<i>Básnik</i>	<i>Prozaik</i>	<i>Dramatik</i>
Ján Čajak ml.	☐	☐	☐
Ladislav Čáni	☐	☐	☐
Vladimír Hurban Vladimírov	☐	☐	☐
Mária Kotvášová-Jonášová	☐	☐	☐
Paľo Bohuš	☐	☐	☐

19. Pozorne si prečítaj text z poviedky *Apoliena*, ktorej autorom je Jozef Gregor Tajovský.

Ja a môj pán majster začali sme naraz robiť remeslo; lenže on ako majster a ja zas ako učeň. On sa potom hned oženil a vzal si ešte druhého učña, Jana. Prvý rok nepotrebovali slúžky. Po dome a v kuchyni vrteli sme sa s mladou paňou a keď sa im narodilo dieťa, vzali si slúžku.

Prišla; lenže aká?

Nie to, že bolo dievča z hôr a sedliačťa, ale že malo vraj pätnásť rokov a bolo len ako päť. Taký kŕč opálený a ruky ako zápalky. Oči ako plánky, a ono zelené, biedne, začuchrané a hluché.

S Apolienou, či – ako sme ju my prezvali – s Polenom sme sa chytrou skamarátili, ale zato musela obsluhovať spočiatku i ešte nás. Ak nám niečo kázali, čo ktorý z toho nemohol, rád potisol na ňu. A ona sprosták, všetko spravila, a keď bolo zle a nás vytíkli, vyhrážali sme sa jej, nadúvali proti nej líca, buchnátovali ju, alebo rozvrtili na dvorci a pustili.

V úryvku sú opísané vlastnosti troch literárnych postáv, ktoré môžeme určiť z ich konania.
Vyfarbi krúžok pred každým správnym tvrdením.

- Pán majster a jeho manželka sú kladné postavy a svojím učňom nikdy nekrivdili.
- Chlapci sa chytrou skamarátili s úbohým dievčaťom, ale nemajú iba dobré vlastnosti.
- Chlapci zneužili kamarátstvo so slúžkou, tak že ju nutili, aby vykonávala aj ich práce.
- Apolienu bola bystrá a zakaždým vykonala všetko dobre, čo jej chlapci prikázali.
- Chlapci neľutovali Apolienu, krivdili jej a dali jej aj špatnú prezývku.

20. Vyfarbi krúžok pred vyznačeným slovom tak, aby tvrdenie bolo správne.

☐	Poetizmy	sú špecifická vrstva slovnej zásoby, ktorá sa vyskytuje hlavne v poézii.
☐	Frazeologizmy	
☐	Komparácia	je prenášanie pomenovania javov na základe vnútornej podobnosti.
☐	Metonymia	
☐	Hyperbola	
☐	Onomatopoja	je slovné napodobnenie prírodných zvukov.

PRÁZDNA STRANA

Republika Srbsko
MINISTERSTVO OSVETY
ÚSTAV PRE HODNOTENIE KVALITY
VZDELÁVANIA A VÝCHOVY

ИНТЕРНО

VÝTLAČOK PRE ŠKOLU

ZALEPIŤ IDENTIFIKAČNÚ NÁLEPKU

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA NA KONCI ZÁKLADNÉHO VZDELÁVANIA A VÝCHOVY

TEST
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

IDENTIFIKAČNÝ FORMULÁR

MENO, MENO JEDNÉHO RODIČA/INÉHO ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCU, PRIEZVISKO ŽIAKA

IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO ŽIAKA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ZÁKLADNÁ ŠKOLA _____

MESTO _____

OBEC _____

PODPIS DOZORNÉHO UČITEĽA

